

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Jana Dvořáka a soudců Petry Venclové a Aleše Korejtky ve věci **žalobce Dance macabre**, spolek, IČ: 22889167, Rolnická 661/7, 625 00 Brno, **zastoupeného Jaroslavem Bártou**, advokátem se sídlem Kobližná 19, 602 00 Brno, proti **žalovanému Sportovní areály města Chrudim, s. r. o.**, IČ: 27485013, V Průhonech 503, 537 01 Chrudim, o **žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného**,

t a k t o :

- I. **Řízení o žalobě, jíž se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by soud uložil žalovanému povinnost vydat do 15 dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobce ze dne 27. 2. 2015 o informace, se zastavuje**
- II. **Žalobci se vrací část zaplaceného soudního poplatku za návrh na zahájení řízení ve výši 1.000 Kč. Část soudního poplatku ve výši 1.000 Kč bude žalobci vyplacena z účtu Krajského soudu v Hradci Králové po právní moci tohoto usnesení.**
- III. **Žalovaný je povinen do 15 dnů od právní moci tohoto usnesení nahradit žalobci k rukám zástupce žalobce Jaroslava Bártu, advokáta, Kobližná 19, 602 00 Brno, náklady řízení ve výši 1.000 Kč.**

O d ů v o d ň ě n í :

Žalobce podal dne 12. 5. 2015 u krajského soudu žalobu (§ 79 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), jíž se domáhal vydání rozsudku, kterým by soud uložil žalovanému povinnost vydat do 15 dnů od právní moci rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobce o informace.

Podáním ze dne 27. 5. 2015 vzal žalobce žalobu zpět s odůvodněním, že žalovaný po podání žaloby žalobci dobrovolně požadované informace poskytl. Žalobce proto navrhl, aby soud řízení zastavil a žalovanému uložil povinnost nahradit žalobci náklady řízení ve výši 11.200 Kč (odměna advokáta za 3 úkony právní služby, paušální náhrada hotových výdajů advokáta za 3 úkony právní služby, zaplacený soudní poplatkem).

Žalovaný ve vyjádření k žalobě připustil, že dne 27. 2. 2015 obdržel formou e-mailové zprávy bez zaručeného elektronického podpisu (odeslané z adresy dancemacabre@email.cz, a to vzdor tomu, že žalobce má zřízenou datovou schránku) žádost o poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále též „informační zákon“ či „InfZ“), týkající se výše odměn jednatele žalovaného v kalendářním roce 2014. E-mail obsahoval odkaz na § 14 odst. 3 a § 4 informačního zákona, základní údaje vztahující se k žalobci, krátký dotaz na odměnu jednatele v délce jedné věty, žádost o doručení odpovědi do datové schránky žalobce, podpis jednající osoby (Jakub Halfar) a datum. Celkově tedy žádost dle žalovaného „*působila dojem písemnosti velmi obecného obsahu, rozesílané ve stejném znění na více adres*“.

Žalovaný „si totožnost žadatele prověřil“ ve veřejném rejstříku dostupném na internetové adrese www.justice.cz. Veřejný rejstřík u žadatele (žalobce) ale obsahoval jen základní informace (název, sídlo, právní forma, IČ), ve sbírce listin nebyly naskenovány žádné dokumenty (stanovy, zápisy z jednání orgánů spolku apod.), z veřejného rejstříku nebylo zřejmé ani to, kdo je jménem spolku oprávněn jednat atd. Žalovaný se proto snažil získat o žadateli (žalobci) bližší informace prostřednictvím internetových vyhledávačů, nepodařilo se však dohledat žádné internetové stránky žadatele (žalobce), telefonický kontakt a ani jiné bližší informace o žadateli (žalobci). Žadatel (žalobce) jako sídlo spolku uváděl adresu Rolnická 661/7, Brno. Nahlédnutím do katastru nemovitostí žalovaný pouze zjistil, že se jedná o adresu bytového domu (městská část Brna - Bohunice) s 59 byty, žádný z nich však nevlastní žalobce či Jakub Halfar, který byl pod žádostí o informace podepsán (jako statutární orgán). Absence informací o žalobci na internetu působila dle žalovaného „velmi podezřele, navíc žalovaný prostřednictvím internetu zjistil, že pojem „Dance Macabre“ je často spojován s internetovými stránkami s erotickým či dokonce pornografickým obsahem. Vzhledem k této skutečnosti (aniž by vedoucí pracovníci žalovaného prověřovali obsah zmíněných internetových stránek) dospěl žalovaný k závěru, že uvedená e-mailová žádost by mohla být nějakou formou podvodného e-mailu („obsahujícího skrytý vir nebo jiné podobné riziko“), o kterých se v poslední době ve sdělovacích prostředcích často hovoří. Žalovaný proto žádost žalobce vyhodnotil jako potenciálně nebezpečný e-mail a tento odstranil z paměti svého e-mailového klienta. Svůj názor žalovaný nezměnil ani poté, co mu byla doručena písemná stížnost podepsaná opět panem Jakubem Halfarem. Požadovanou informaci žalovaný poskytl až po doručení výzvy krajského soudu k vyjádření k žalobě. Pro úplnost žalovaný dodal, že „s poskytováním informací nemá standardně žádné problémy“, každý rok vyřizuje řadu žádostí o poskytnutí informací dle informačního zákona a do současné doby nikdy neřešil žádnou stížnost na způsob vyřízení žádosti.

Dále žalovaný uvedl, že vzhledem k tomu, že požadovaná informace byla žalobci poskytnuta a odpadl tudíž důvod pro vedení řízení, nemá námitek pro jeho zastavení. Jde-li o náhradu nákladů řízení, žalovaný navrhl, aby soud v souladu s § 60 odst. 7 s. ř. s. rozhodl, že žalobce má nárok na náhradu nákladů řízení jen ve výši zaplaceného soudního poplatku. Důvody zvláštního zřetele hodné spatřuje žalovaný zejména v tom, že se jedná o skutkově i právně jednoduchou věc. Žalobce je sice zastoupen advokátem, ale z textu žaloby vyplývá, že jde jen o doplněnou vzorovou verzi žaloby na ochranu proti nečinnosti. Ze čtyř stran žaloby obsahují první dvě strany hlavičku a seznam příloh. Samotný text žaloby včetně petitu je přibližně na jeden a čtvrt stránce a jedná se jen o velmi stručný popis skutkové stránky věci, bez jakékoliv odborné právní argumentace. Dle žalovaného by takovou žalobu sepsala i administrativní pracovní síla bez právního vzdělání. Vypracování žaloby v dané věci dle žalovaného kladlo na žalobce (resp. právního zástupce žalobce) jen minimální požadavky jak z hlediska časového, tak z hlediska odborného.

V průběhu soudního řízení žalovaný navíc zjistil, že žalobce vystupoval např. jako účastník v řízení vedeném u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 187/2012. V odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4. dubna 2013, č.j. 1 As 187/2012-32, se pak žalobce dočetl, že „...podle stanov stěžovatele je předmětem jeho činnosti usilovat o převod československých fortifikačních systémů, jejich restaurace a údržba a sdružovat občany za účelem rekonstrukce vojenské historie. Sdružení má dle čestného prohlášení předsedy stěžovatele pouze 3 členy a ke dni 20. 12. 2012 má k dispozici pouze 115 Kč. Bylo založeno v polovině roku 2011, přičemž v tomto roce nemělo žádný příjem ani

výdaj. S ohledem na skutečnost, že stěžovatel je teprve na počátku své činnosti a s ohledem na nízký počet členů lze předpokládat, že nevyvíjí aktivity většího rozsahu (...).“

Vzhledem k výše uvedenému a s ohledem na „*krajně podezřelou absenci jakýchkoli informací o žalobci a jeho činnosti, neexistenci vztahu žalobce k městu a regionu, ve kterém žalovaný vyvíjí svoji činnost*“, pochybuje žalovaný důvodně o tom, zda v daném případě jde žalobci skutečně o realizaci jeho ústavně zaručeného práva na informace, nebo zda se jedná o zneužití práva s cílem „*domoci se v následném soudním řízení přiznání náhrady nákladů řízení v řádech tisíců korun, přesto že se jedná o skutkově i právně jednoduchou věc*“. Žalovaný je proto přesvědčen, že přiznání nákladů řízení žalobci v plném rozsahu by bylo v rozporu s obecným účelem soudního řízení, kterým by mělo být zajištění spravedlivé ochrany práv a oprávněných zájmů účastníků řízení, tedy nejen žalobce, ale i žalovaného.

Soud o věci uvážil následovně:

Jelikož byla žaloba vzata zcela zpět (§ 37 odst. 4 s. ř. s.), soud řízení podle § 47 písm. a/ s. ř. s. zastavil (výrok I). Zastavení řízení se ostatně žalobce domáhal a ani žalovaný proti zastavení řízení nic nenamítal.

Dle § 10 odst. 3 zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, soud vrátí z účtu soudu i zaplacený poplatek za řízení, který je splatný podáním návrhu na zahájení řízení, odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti, snížený o 20 %, nejméně však o 1 000 Kč, bylo-li řízení zastaveno před prvním jednáním. V daném případě bylo řízení zastaveno před prvním jednáním ve věci, a proto soud rozhodl, že se žalobci vrací část zaplaceného soudního poplatku ve výši 1.000,-- Kč (2.000 – 1.000; výrok II).

Vzhledem k tomu, že žalobce vzal podanou žalobu zpět pro pozdější chování žalovaného, má žalobce proti žalovanému právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 věta druhá s. ř. s.). **Nelze však zapomínat na to, že dle § 60 odst. 1 s. ř. s. má účastník řízení právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které byly vynaloženy důvodně (účelně).** Za důvodně (účelně) vynaložené náklady ve smyslu ustanovení § 60 odst. 1 (obdobná úprava je obsažena i v § 142 odst. 1 občanského soudního řádu) lze dle ustálené soudní praxe považovat toliko takové náklady, které musela procesní strana nezbytně vynaložit, aby mohla řádně hájit své porušené nebo ohrožené subjektivní právo u soudu. Náklady spojené se zastoupením advokátem tomuto vymezení obvykle budou odpovídat. Tomuto pravidlu však nelze přisuzovat absolutní, bezvýjimečnou povahu. Mohou se vyskytovat i situace, za nichž náklady spojené se zastoupením advokátem nebude možno považovat za nezbytné k řádnému uplatňování nebo bránění práva u soudu. Takovým případem je i projednávaná věc.

Spolek je sdružením osob vedených společným zájmem (srov. § 214 odst. 1 zák. č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Jak soud zjistil ze stanov žalobce (datovány 1. 5. 2015), které žalobce (na základě výzvy soudu) soudu předložil, je v současné době předmětem činnosti žalobce „*ochrana subjektivních práv subjektů práva tuzemského a ochrana objektivního práva, demokracie a právního státu*“. Je tedy třeba vycházet z předpokladu, že žalobce sdružuje osoby, které se zajímají o „*ochranu subjektivních práv subjektů práva tuzemského a ochranu objektivního práva, demokracie a právního státu*“. Tyto osoby tedy nutně (z povahy věci) disponují potřebnými odbornými znalostmi (tedy vědí, jak chránit

„subjektivní práva, objektivní právo, demokracii a právní stát“), neboť se jedná o jejich „zájem“ (hobby).

Dále je soudu z úřední činnosti známo, že žalobce je zkušeným žadatelem o informace a opakovaně vystupoval jako žalobce před správními soudy. Žalobce byl např. v minulosti účastníkem řízení vedených u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 As 187/2012, sp. zn. 4 As 74/2012, u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 7A 53/2012, Krajského soudu v Hradci Králové pod sp. zn. 30A 7/2013 atd. Dle sdělení žalobce (list číslo 39 až 40 soudního spisu) žalobce v současné době vystupuje na straně žalující ve třech řízeních na ochranu proti nečinnosti povinného subjektu při poskytování informací dle informačního zákona. Řízení jsou vedena u Krajského soudu v Praze (žalovanými jsou Lesy města Mladá Boleslav, s. r. o., Městské lesy Příbram, s. r. o., a TEPO, s. r. o. /jedná se o společnosti vlastněné veřejnoprávními korporacemi/). Žalobce tedy je sine dubio dobře seznámen s relevantní právní úpravou, a to jak hmotněprávní, tak procesněprávní. Ostatně žádosti o informace a následné stížnosti dle § 16a informačního zákona (popř. žádosti o učinění opatření proti nečinnosti) si žalobce sepisuje prokazatelně sám.

Pokud za výše popsaných okolností žalobce následně tuto agendu předává advokátovi k sepsu jednoduchého formulářového návrhu,¹ který je schopen vyhotovit i administrativní pracovník bez právního vzdělání, pak se racionální smysl právního zastoupení advokátem zcela vytrácí. Navíc v řízení o ochranu proti nečinnosti povinného subjektu při poskytování informací dle informačního zákona nelze paušálně (výjimka je samozřejmě možná a soud k výjimečným případům přihlédne) očekávat uplatnění do té míry specializovaných znalostí, jimiž by nedisponovali členové žalobce zaměřeného na „ochranu subjektivních práv subjektů práva tuzemského a ochranu objektivního práva, demokracie a právního státu“. Řízení před soudem mají též stále stejný průběh a vzhledem k poučovací povinnosti soudu upravené v § 36 odst. 1 s. ř. s. ani žalobce (jeho členové) nemusí disponovat znalostmi právních předpisů upravujících řízení před soudem.

Ze všech výše uvedených důvodů nelze dle soudu považovat náklady žalobce vynaložené na právní zastoupení za náklady vynaložené důvodně (účelně). Tímto soud rozhodně neupírá žalobci jeho ústavně garantované právo nechat se v řízení zastoupit. Pokud si však žalobce zvolil možnost být v tomto sporu zastoupen advokátem, nelze s ohledem na výše uvedené po žalovaném spravedlivě žádat, aby mu hradil náklady řízení takto vzniklé (srov. – mutatis mutandis - např. nález Ústavního soudu ze dne 15.12.2011, sp. zn. I. ÚS 195/11). **Ostatně Ústavní soud** např. již v odůvodnění usnesení ze dne 12. 7. 2012, zn. III. ÚS 2284/12, či usnesení ze dne 23. 7. 2014, sp. zn. IV. ÚS 1192/13 (obě dostupná na <http://nalus.usoud.cz>), **konstatoval, že právo na právní pomoc a náhrada nákladů řízení se zastupováním spojených jsou dvě různé věci; obě spolu sice souvisejí, nikoliv však neoddělitelně.** Právo na náhradu nákladů řízení, včetně těch, jež jsou spojeny se zastupováním advokátem, se odvíjí od jiných předpokladů než samotná možnost nechat se v řízení zastupovat. To je koneckonců patrné i z toho, že existují soudní řízení, v nichž se dle

¹ Typovost plyne z toho, že vyličení skutečností, z nichž vyplývá uplatněné právo, lze bez omezení opakovaně používat pro jakéhokoli žalovaného, který byl žalobcem požádán o poskytnutí informace. Tímto způsobem lze při vynaložení nepatrného úsilí vytvářet tisíce návrhů; v každém návrhu se mění pouze identifikační údaje žalovaného a údaje o datu podání žádosti a stížnosti (popř. žádosti o učinění opatření proti nečinnosti). Takový návrh je schopna „doplnit“ osoba bez právního vzdělání, jedná se o činnost ryze administrativní.

znění zákona účastníkům řízení právo na náhradu nákladů řízení nikdy nepřiznává; nelze přitom tvrdit, že by taková ustanovení byla v rozporu s právem na právní pomoc, neboť žádnému účastníku právo nechat se v řízení zastupovat neupírají. **Stejně jako není porušením práva na právní pomoc, nepřizná-li soud náhradu nákladů spojených se zastoupením advokátem účastníku, který ve věci neměl úspěch, není jeho porušením ani to, nepřizná-li soud tyto náklady úspěšnému účastníku, dospěje-li k závěru, že jsou naplněna zákonná kritéria, za nichž soud náhradu nákladů přiznat nemůže, kupř. právě proto, že jde o náklady, které nebyly potřebné k účelnému uplatňování nebo bránění práva.**

Naopak za účelně vynaložené náklady je třeba jednoznačně považovat náklady spočívající v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 2.000 Kč (1.000 Kč však bude žalobci vráceno přímo soudem), neboť povinnost k zaplacení soudního poplatku vzniká žalobci ze zákona podáním žaloby nebo jiného návrhu na zahájení řízení (zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) a náklady s tím spojené nelze proto pokládat za neúčelně vynaložené. **Celkové náklady řízení, které je žalovaný povinen žalobci uhradit, tedy činí 1.000 Kč (výrok III).**

Platební místo bylo určeno v souladu s § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s., přiměřená lhůta k splnění povinnosti uložené výrokem III pak v souladu s § 160 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s 64 s. ř. s.

P o u č e n í : Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost, která směřuje jen proti výroku o nákladech řízení nebo proti důvodům rozhodnutí soudu, je však nepřipustná.

Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo

jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 9. června 2015

Jan Dvořák v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Píchová